

ଭାନ୍ତି ମୋହନ୍

ନନ୍ଦରଦୟ ଚିତ୍ରକଳା
ପ୍ରଦଶେଷନକୁ ଜାଲନେ

» ଜନ୍ମଦୟରେ

ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸು ಕೆಟಾಗ ಸಂಗೀತವನ್ನು
ಆಲಿಸುವುದು,ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದು ಮಾಡಿದಾಗ
ಮನಸ್ಸು ಹಗುರವಾಗುತ್ತದೆ ಇಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಸಂಗೀತ
ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಶರ್ಶಣ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಪರಿಷತ್ತನ ರಾಜ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ.ಕೆ.
ಎಂ.ವಿರೇಣು ತಿಳಿಸಿದರು.ಕಲಾ ಜ್ಯೇಶ್ವರನ್ನು ಸೇವಾ
ಸಂಸ್ಥೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಲಾ ಸಂಘ ಚಿತ್ರದುಗ್ರ
ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ,
ಬಂಗಳೂರು ಇವರ ಸಂಯುಕ್ತಾರ್ಥಿಯದಲ್ಲಿ 69ನೇ
ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಅಂಗವಾಗಿ ನಗರದ
ಪ್ರತಿಕಾ ಭವನದಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಿಗೆ ಚಿತ್ರಕಲಾ
ಪ್ರದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಗಾನ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ ಸಂಗಮ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಉದಾಹಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ
ಅವರು, ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಗೌರವಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು
ಮಾಡಬೇಕಿದೆ ಅವರ ಕಲೆಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು
ಕಟ್ಟಲಾಗದು ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಾಗಿಸುವ
ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರು ಮಾಡಬೇಕಿದೆ. ಈ
ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜನ ಉನ್ನತವಾದ
ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸಹಾ
ತಮ್ಮ ಬೆಂಡುವಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು
ಮೃಗೀಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಿನರಾಗಿದ್ದಾರೆ,
ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ನೆಮುದಿ ಶಾಂತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ
ಎಂದರು.ಮಾನವನಾದವನಿಗೆ ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ
ಕಲಾತಕಾವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಿದ್ದರೆ
ಜೀವನೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವರಾದ
ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾರೆಂದು
ಕಲೆಯನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಸಂಗೀತ,
ನಾಟಕ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಭರತನಾಟಕ, ಓದುವುದು,

ಬರಯುವುದು, ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಹವಾಸಗಳನ್ನು ನಮ್ಮೆ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಿದೆ, ಇದ್ದಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮೆ ಬದುಕು ಹಸನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದ ಅವರು, ಮಂದಿನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರದುಗಳಲ್ಲಿ ಆಶಿಲ ಭಾರತ ಶರಣ ಪರಿಪತ್ತೆ ವಡಿಯಿಂದ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗುವುದು ಮುದು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ನಡೆಯುವ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು ಎಂದರು. ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯನೀರತ ಪ್ರತಿಕರ್ತರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ದಿನೇಶ್ ಗೌಡಗೆ ಮಾತನಾಡಿ, ಪ್ರತಿಭೇ ಯಾರ ಸೋತ್ತೆ ಅಲ್ಲ ಅದು ಸಾಧಕನ ಸೋತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ತವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಬೇಕಿದೆ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಯಶಸ್ವಿಗಳು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ನನ್ನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಸದ್ಯ ಹೋತ್ತಾಹ ನೀಡಲಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು.ಇಂತಹ ಲಲಿತಾ ಕಲಾ ಆಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಸಿ.ಕಣೇಶ್ ಮಾತನಾಡಿ, ಯುವ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಹೋತ್ತಾವ ನೀಡುವುದು ಇಂದನ ದಿನಮಾನದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಲೆ ಇದೆ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹೋರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ವೇದಿಕೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ ಇಂತಹರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರು. ಕಲಾ ಜೀತನ್ನು ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ನಾಗರಾಜ್ ಬೇದ್ರೇ ಮಾತನಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಚಿತ್ರದುಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜನ ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭೆ ಇದೆ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೂರೆ ಹಾಪು ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ತಾವು ಬರೆದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕಿಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಸುಮ್ಮಿನಿದ್ದಾರೆ ಇಂತಹರಿಗೆ ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಗ್ರಾಲರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವತ್ತಿಯಿಂದ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಿಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವೇದ್ಯರಾದ ಡಾ.ಬಿ.ಪುಲಿಕಾಜನ್ ಕೇರಿ, ವಾಣಿಚ್ಯೂದ್ಯಮಿಗಳಾದ ಇಕ್ಕಳು ಮಸೇನ್, ಬಾಪುಜಿ ಬಿಬ್ರೋ. ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಂತ್ಯಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಜಯಲಾಲ್, ಗೋಪಾಲ್ ರಾವ್ ಜಾಥ್ವಾ, ಸೂರ್ಯ ಪಾತ್ರಾ ಭಾಗವತಿಸಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದರಾದ ಚಿತ್ರದುಗಳ ನಾಗರಾಜ್ ಬೇದ್ರೇ, ನವೀನ್ ಬೇದ್ರೇ, ಅಮೂಲ್ಯ ಜವಳಿ ಶಾಂತಪುರಮಾರ್, ಮಾರುತಿ, ಪ್ರಪ್ರಜ್ಞ ಮಂಜುನಾಥ್ ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯಾರಿನ ಸುಪ್ರಾರ್ಥ ರವರ ಚಿತ್ರಕಲಾಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡವು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಗಣರಾಜ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಿನ ಲಾಯಿತು. ಗಾನ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರ ಸಂಗಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದರಾದ ಎಸ್.ಸತೀಶ್ ರಾವ್ ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತ ತಿಕಿಕ್ಷಾರಾದ ಅಂಜನಿ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ಮಹಿಳೆ ಕಾಣ

» ಜತ್ತಾರ್ಥ

తాల్లూకిన జి.ఆరో.హళ్ళి గ్రామద రక్ష గండ పరశురామ (సు.20 వష్ట) ఎంబ మహిళే కాణెయాద కురితు న.26రందు చిత్రముగా గ్రామానంతర మోలీసో తాణెయల్లి ప్రకరణ దావిలాగిదే. కాణెయాద రక్ష అవరు సు.4.5 అడి ఎత్తర, దుండు ముఖ, దుండు మూగు, సాధారణ మృకట్టు, 14 ఇంచు లుద్దద కమ్మ కూదలు, గోద మృ బణ్ణ హొందిదు, కన్నడ భాష మాతనాడువరు.

१२

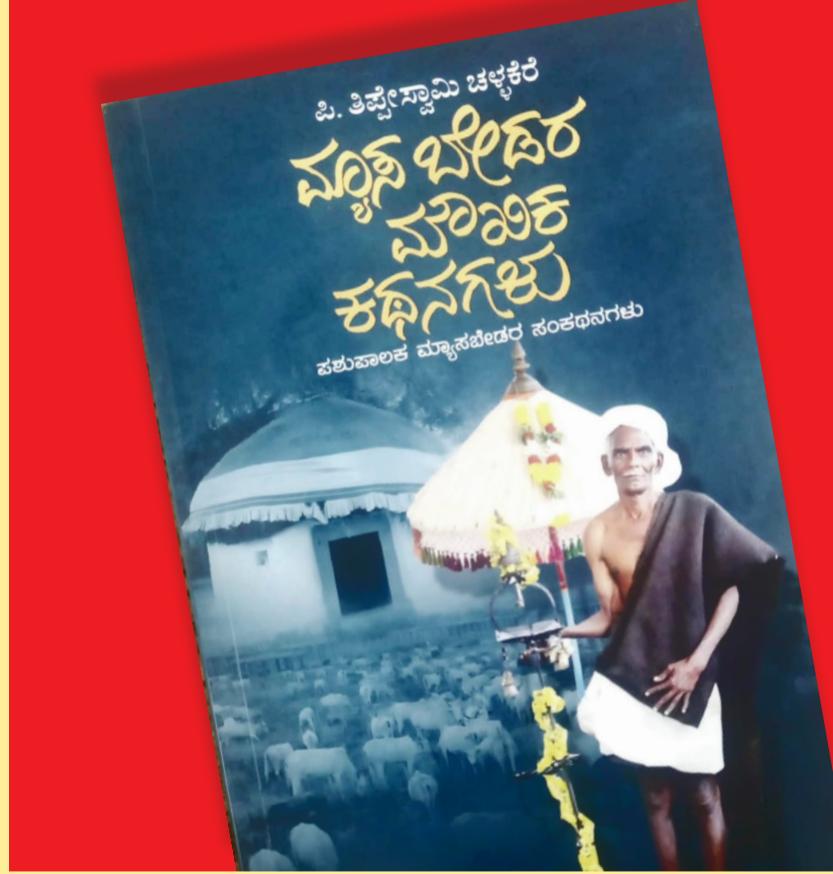
ಮೊಂದು ಪ್ರಸಕ್ತಿ
ಬಿಡುಗಡೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
ಪ್ರಸಕ್ತವನ್ನು ಒಂದು
ಬುಡಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮೇರವಣಿಗೆ
ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರಲಾಗಿತ್ತು.
ಇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ಕುಣಿತಗಳ ನಿ
ಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಕ್ತವನ್ನು ವೇದಿಕೆಗೆ
ಕೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸಚೇದರ
ಷಟ್ಕಿಮನೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು,
ದಾಸಯ್ಯಗಳು, ದೊರ್ಗಳು
ಮಾಸ ಬುಡಕಟ್ಟಿನ ಮೂಲ
ಕಾರ್ಯ ಮೇಲಿದ್ದರು. ಈ
ಕೆಡದ್ದು ಜಿತ್ತದುಗ್ರ ಜಿಲ್ಲೆಯ
ಕ್ರೀಕಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ,
ಪ್ರಸಕ್ತ ಹೆದ್ದನಾಯಕ
ರು ರಚಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನ
ಇಡರ ಮೌಲಿಕ ಕಥನಗಳು
ಕ್ರಾಕ್ ಎದುನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿ
ನು. ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪವಾದ
ಮ್ಹೇ ಮದುವೆ ಇರಬೇಕು
ರೇ ಹೆಚ್ಚು, ಜಳ್ಳಿಕೆ ಶಾಸಕರಾದ
ಅವರು ಪ್ರಸಕ್ತ ಬಿಡುಗಡೆ
.ಎಸ್.ಎಂ.ಮುತಯ್ಯ ಪ್ರಸಕ್ತ
ಒಡರು. ಮದುವೆ ಉಟದಂತ
ಗೂ ಮದುವೆ ಉಟವೇ
ಮುದಾಯಿದ ಜನಜಾತಿಯ
ಬೇದರ ಕುಲಕಥನಪ್ರೋಂದು
ತು.

ಇದು ಒಂದು ಸಮುದಾಯ ತನ್ನದೇ ಸಮುದಾಯದ ಸಂಶೋಧನ ಕೃತಿಗೆ ತೋರಿದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಶ್ರಮವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾತ್ರಾಸಂಭೇದರ ಪುರಿತು ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ ಮಿಷನರಿಗಳು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಕರಿತೆಟಿರುದ್ದಪ್ಪ, ಕೈಷ್ಮೊರ್ಟಿಕ ಹನೂರು, ಎ.ಎಸ್.ಪ್ರಭಾಕರ್, ಏರೂಪಾಕ್ ಪ್ರಜಾರಹಳ್ಳಿ ಮೊದಲಾದವರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಿಗದ ಸಮುದಾಯದ ಈ ಬಗೆಯ ಸಂದರ್ಭ ಕೃತಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇಕೆ? ಎಂದು ನಂಗೆ ಅಜ್ಞಿಯಾಯ್ದು. ಆ ಸಂತರ ನಾನು ಹಿ.ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಅವರನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಅವರ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ರಂಗಭೂಮಿ ಮೂಲಕ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಿದ ಕೆಮು, ಸಮುದಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ಹಿರಿಯರಿಂದ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆದು ಅದನ್ನೊಂದು ಕಥನವನ್ನಾಗಿ ಕಟ್ಟಿದ ಪರಿ ಏರಡೂ ಸಮುದಾಯದ ಛೀತಿಗೆ ಕಾರೋವಾಗಿದ್ದವು.

ಸಮುದಾಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಆಯಾ ಸಮುದಾಯದ ಹಿರಿಯರು ಅಧ್ಯಯನಕಾರಿಗೆ ವಕ್ತ್ವಾಗಿಸಿಂಪರ್ಕ ಕೆಚ್ಚಬುತ್ತಾರೆ. ಇವರುಗಳನ್ನು ಮಾಹಿತಿದಾರರು, ತಿಖುವಳಿಕೆದಾರರು, ತಿಖುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟವರು ಹಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹಿಗೆ ಸಮುದಾಯಗಳ ಬಗೆ ಅಪಾರ ತಿಖುವಳಿಕೆ ಇದ್ದವರೇ ಅದನ್ನುಲ್ಲಾ ದಾವಿಲಿಸಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರೆ? ಹಿ.ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ ಅವರ ಸಂಶೋಧನೆಯೂ ಈ ಬಗೆಯು. ಅವರ ಯಾವ ವಿಶೇಷಿದ್ದಾಲಯದ ಹಿವೆಚ್.ಡಿ.ಆಗಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತಾವುದೋ ಪದವಿಗಾಗಿ ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದ ಕಂಗಳ ಚಿರುತ್ಯಯನ್ನು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಉಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿಯವರು ಸಮುದಾಯದಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನುಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪವಾಗಿ ಬರೆದಿಟ್ಟದ್ದರು. ಜಾನಪದ ವಿದ್ಯಾಂಸರಾದ ಮೀರಸಾಬಿಹಾಫ್ ಶಿವಣಿ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಪ್ರಸ್ತರ ರೂಪ ನೀಡಿ ಸಿ.ವಿ.ಜಿ.ಪ್ರಕಾಶನದಿಂದ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಇದಿಷ್ಟು ಈ ಪ್ರಸ್ತರಕದ ಕಥೆ.

ମୋଯି
ବାଲୀଁକି
ଚାଶପନ
ହୋରଗେ
ହେଦରି ଆ
ତେଗେଦୁକେ
ହଣ ଲ୍ରେ
ବଳକେଯ
ବଂଦିଦେ
ନାଯକୁ
ସଂମୁଟି
ଆନଂତା
ଭାଷ୍ଟିଳା
ଅଦନ୍ତୁ
ହିଦିଦୁକେ
ମାଜିକେ
ହରଜିଦା

ರಂಗಭೂಮಿಯಂದ ಕುಲಚರಿತೆಯತ್ತ ಹೆದ್ದನಾಯಕರ ಓಪೆಲೆನ್ನಾಮಿ ಯ

ಚಚ್ಕೆರಿಯ ಹಳೆ ಟೊನೊವಾಸಿ ಏರ್ಲೈಟ್‌ನು ಮತ್ತು ಏರ್ಮನ್‌ನವರ ಪಕ್ಕೆಕ ಪ್ರತಿನಾಂಗಿ 1946 ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ. ಪಿಟಿಎಸ್ ಎಂದೇ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನಶ್ರೀಯರಾಗಿರುವ 78 ವರ್ಷದ ಪಿ.ತಿಪ್ಪೇಸ್‌ನಾಮಿ ಚಚ್ಕೆರಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮುಖ್ಯಾರುಗಳಾಗಿ (1973 ರಿಂದ 2004) ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ನಂತರ ಹೀಗೆ ಸಮುದಾಯದ ಜರಿತೆ ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದದ್ದು ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ತಿಪ್ಪೇಸ್‌ನಾಮಿ ಬಿ.ಎ ಬಿಜ್ಜ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಚಚ್ಕೆರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತಿರುವ ಕಾಟಪ್ಪನಹಟ್ಟಿಯ ಕಾಟಮಲಿಂಗೇಶ್ವರ ಅನುದಾನಿತ ಪ್ರಾಥಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಾದರು. ಹೀಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗುವ ಮೊದಲೆ 1968 ರಲ್ಲಿ ‘ಭಕ್ತಿ ಸುಧನ್ಸ್’ ಪೋರಾಟಿಕ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಾರದನ ಪಾತ್ರ ಮಾಡಿ ಮೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಳಿಸಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲೆ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಪಿಟಿಎಸ್ ಬಿ.ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ ಎನ್ನುವ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾಂಸರ ಬಳಿ ಜೂನಿಯರ್ ಸಂಗೀತ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮುಂದೆ ‘ಬೃಂದಾವನ ವಾದ್ಯಗೋಣಿಷ್ಟ್’ ಎಂಬ ಆಕ್ರೋಸಾಫ್ಟರಿಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ. 1975 ರಲ್ಲಿ ‘ಕಾಟಮಲಿಂಗೇಶ್ವರ ನಾಟಕ ಸಂಘ’ ಕಟ್ಟಿ ‘ನಾಟ್ಯರಾಣಿ’ ಎನ್ನುವ ನಾಟಕ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಳಿಕ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಶಿಕ್ಷಕರಾಗಿಯೂ ಹಗಲೊತ್ತೆ ಶಾಲೆ ರಾತ್ರಿ ನಾಟಕ ನಿದೇಶನ ಹೀಗೆ ಎಂಬತ್ತು ತೊಂಬತರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ರಂಗಭೋಮಿಯಲ್ಲೆ ಹಗಲಿರುಳು ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ.

ದುಶೀಲೆ. ಪಡ್ಡ ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಹೆಣ್ಣು
ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕರೆಯಿಸಿ ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳಿಗೆ
ಒಂದು ಮೊಸ ಸ್ವರ್ಚ ನೀಡಿದರು. ಹಿನ್ನೆಲೆ
ಗಾಯಕರಿಂದ ಹಾಡಿಸುವ ಮೊಸ ಬಗೆಯನ್ನು
ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ರಾಮಾಯಣ
ಮಹಾಭಾರತದಕರ್ತಗಳನ್ನಿದೇಶ ತನಮಾಡಿದ
ವಿಷಿಂಬಾ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮದೇ ಸಮುದಾಯದ
ಚರಿತ್ಯೆನ್ನು ಯಾಕೆ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ತರಬಾರದು
ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದರು. ಇದರ ಫಲವೆ 1992
ರಲ್ಲಿ ಮರಡಿಹಳ್ಳಿ ಸೀತಾರಾಮರೆಡ್ಡಿ ಅವರಿಂದ
ಚಿತ್ರಮಹಿಂಗ್ ಚರಿತ್ಯೆಯ ‘ರಾಜು ಏರ ಮದಕರಿ
ನಾಯಕ’ ನಾಟಕ ಬರೆಯಿಸಿ, ನಿದೇಶನ
ಮಾಡಿ ಆಡಿಸಿದರು. ಮದಕರಿ ನಾಯಕ ನಾಟಕ
ನೂರಾರು ಪ್ರಯೋಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ
ಪಡೆಯಿತು. ರಾಜಧಾನಿ ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ
ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಂಡಿತು. ಮುಂದುವರಿದ
ಮಾಸ್ಯಸೇವರ ಕುಲದ ಏರರ ಬಗೆಗೆ
ನಾಟಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಮುದಾಯದ
ಕುಲ ಕಥನಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕೆಲಸ
ಶುರುಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ
ಕಾಲುವೇಹಳ್ಳಿ ಗಾದಿರಪ್ಪ ಅವರಿಂದ ‘ಜಗಲಾರು
ಪಾಪನಾಯಕ್ ಅಥವಾ ‘ಜಗಲಾರಜ್’ ಮತ್ತೆ
‘ಗಾದರಿ ಪಾಲನಾಯಕ್’ ನ ಕುರಿತ ನಾಟಕ
ಬರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಜಗಲಾರಜನ ನಾಟಕ
ಮಾಡಿ ನಿದೇಶನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ
ಇನ್ನೂ ‘ಗಾದರಿ ಪಾಲನಾಯಕ್’ ನಾಟಕವನ್ನು
ಆಡಿಸಲು ಆಗಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡದ ಬಳಳ ಪುಸ್ತಿ
ರಂಗನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದ ಸಿ.ಜಿ.ಕೈಸ್ಸೆಪುಮಾರ್ಚ್
(ಸಿಜಿಕೆ) ಅವರು ಹಿಟೆಎಸ್ ಅವರ
ಯೋಡುಪನ ಮಗ. ನಾಟಕ ಕುರಿತಂತೆ ಅವರ
ಜತೆ ಚೆಚ್ಚಿನ ಸಂವಾದ ಮಾತ್ರಕತೆ ಎಲ್ಲಾ
ನಡೆಯಿತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸಿಜಿಕೆ ನಾಟಕದ
ಪರ್ಯಾಣಕ್ಕೂ ಹಿಟೆಎಸ್ ಅವರ ರಂಗಭೂಮಿ
ಪರ್ಯಾಣಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿತ್ತು. ಜಳ್ಳಿಕೆರೆ ಭಾಗದ
ಸೂರನಾಯಕ, ಕಾಟಮಲಿಂಗರ್ಯ, ಸೂರಗೌಡ,
ಶ್ರೀನಿವಾಸ, ಗೋಪಾಲನಾಯಕ, ಗುಂಡಣ್ಣ,
ವಿ.ಬಿ.ಪಾಲನಾಯಕ, ವಿಜಯಕುಮಾರ್,

ಕಂಚಕಾರ ಬೋರಯ್ಯ, ಸಲೀಂ ಜಾವೇದ್ ಮೊದಲಾದ ನೂರಾರು ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಪಿಟೆಲ್ಸ್‌ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಲಾವಿದರಿಗೂ ಇವರೇ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಮಾಶಾಸನವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರ ಬದುಕಿಗೆ ನೆರವಾದರು.

ಪಿಟಿವ್‌ನ್ ಅವರು ಈ ವರ್ಷದ ರಾಜೀವ್‌ರೆವ್‌ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಆಯ್ದೆ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರೆ ಸಾಧನೆ ಗುರುತಿಸಿ ಕನಾರ್ಕಿಕದ ಸರ್ಕಾರ 2023 ರ ಕನ್ನಡ ರಾಜೀವ್‌ರೆವ್‌ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿದೆ. ಇವರ ಗ್ರಾಮೀಣ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಕನಾರ್ಕಿಕ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (2001) ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ಹಾಗೂ ನಾಟಕೆ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸದಸ್ಯತ್ವ (2014) ನೀಡಿ ರಂಗಕಲಾವಿದರ ಸೇವೆ ಮಾಡಲು, ಚಿತ್ರದುಗ್ರ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದ್ಯಂತ ರಂಗಭಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೋಡಗಲು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಿತ್ತು. ಎಪ್ಪುರ ಇಳಿವಯಸ್ಸಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಹಿಮೇಳ-ಮುಮೇಳಗ್ಗಾರರ (ಭಾಗವತರ) ಸಂಪರ್ವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚಲ್ಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಘಟಕದ ಅಧಕೃತಾಗಿ ವರದು ಅವಧಿಗೆ (2005–2007, 2008–2010) ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಜಾನಪದ ಜಾತೀಯ ಸಂಚಾಲಕರಾಗಿಯೂ, ಕಾಲೇಜು ರಂಗೋತ್ಸವ (2016–2017) ಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಜನರೆಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಆಸ್ಕೆ ಮೂಡಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಂಗ ಭಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಚಿತ್ರದುಗ್ರ ಜಿಲ್ಲಾ ವಾಲೀಕಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ (2015–16), ಯಾಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಜಾನಪದೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ‘ಜಾನಪದ ಕಲಾರೋಕ ಪ್ರಶಸ್ತಿ’ (2017), ಸಿಬೆಕೆ ನಾಟಕೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ‘ಸಿಬೆಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ’ (2018) ಗಳ ಗೌರವ ಸಂದಿವೆ. ‘ಮ್ಯಾಸ್ ಬೇಡರ ಮೊಲಿಕ ಕಥನಗಳು’ ಕ್ಯಿಗೆ 2020 ನೇ ಸಾಲಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕನಾರ್ಕಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನ ದೊರೆತಿದೆ.

ಹಿಗೆ ರಂಗಭೂಮಿಗೆ ಮ್ಯಾನ್ ಬೇಡರ್
ಕುಲಕಧನಗಳ ವೀರ, ವೀರ ನಾರಿಯರ ಕುರಿತು
ನಾಟಕ ಬರೆಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಮ್ಯಾನ್‌ಬೇಡರ್
ಹಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
ಕಿಲಾರಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಮನ್ನೆ ಮುವಿಸ್ತರನ್ನೂ;
ದೊರೆಗಳನ್ನೂ, ಪೂಜಾರಿಗಳನ್ನೂ;
ಬೇಟಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿತೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ఓగే రంగబూమియ దారి హిడెదు
పిటివిసో సంతోధకరాగి బదలాగుతారే.
ఇదర ఘలవాగి ‘మాస బేడర మాలీక
కథనగళు’ కృతి ప్రేకుటవాగుతేదే. ఈ
కృతియల్లి బిట్టుమోద ముత్సు పిసారవాద
ముతోందు సంతోధనే ఈగ ప్రేకుటణగే
సిద్ధవాగిదే. లక్షగట్టలే సంబంధ పడేయువ
విశ్విద్యాలయగళ అధ్యాపకరు. పదవి
కాలేజినే సహాయక వ్యాధాపకరుగళు
జడవాగిరువాగ, విశ్విద్యాలయగళల్లి
సంతోధనగళు కథపేయాగుతిరువాగ
నేలమూలద సంతోధకరాగి పెద్దనాయక
తిపేసుమి గమన సేళీయుత్తారే.

జిత్తదుగ్దదల్లి తలే ఎత్తుతీరువ
హిందుత్తద బగీ కేళిదరే, ‘హింద రాజరల్లి
ప్రభలర్చ దుబ్బలరు అంత ఎరడే
వగ్గవిద్దయద్ద. హిందూ ముస్లిం అంతల్లు.
ప్రభల రాజుగలు దుబ్బల రాజుగలన్ను
సోలిసి వతపడిసికొందు సంపత్తమ్ను
దోషుత్తిద్దరష్ట. హాగాగి హేదరాలి
టిప్పువన్ను ముస్లిం దోరెగళన్నాగియూ.
మదకరి నాయకర వంతస్సరన్ను హిందూ
దోరెగళన్నాగి నేందువుదు ఈగిన
రాజుకియ లాభక్కగి అష్ట ఇదన్ను నాను
బప్పువుదిల్లు’ ఎన్నుతారే. మాసబేడర
కులకథనగళ బగీ జిత్తదుగ్దద
పాళీయగారర బగీ దినగట్టలే మాతనాధువ
ఇవర సంతోధనేయ ఎల్లవన్ను బరెయిసి
కన్నడ విశ్విద్యాలయ ఇవరిగె డిల్చో పదవి
కొడబహుదాగిదే. ముందే రాజుమట్టద
సాలీం కీ సేవింగ్ కేస్-ఎస్ కేస్-కోన్

ಸ್ವಿಎಂ ಬಡಲಾವಣ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಅನಿವಾಯಿಕ: ಕಾರಜೋಳ

» ಜತ್ತಾರಣ